

48054204 : สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

คำสำคัญ : การสร้างสรรค์ที่ว่างของเด็ก

บัณฑิตทัศนีย์ ทสยันไชย : สถาปัตยกรรมโลกของเด็ก : เด็กกับการสร้างสรรค์ที่ว่างทางสถาปัตยกรรม. อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : รศ.วีระ อินพันทัง. 125 หน้า.

การศึกษานี้ได้แรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์ที่ได้พบเห็นการสร้างสรรคที่ว่างของเด็ก ซึ่งเกิดมาจากจินตนาการอันบริสุทธิ์ตามธรรมชาติของเด็กเอง และปราศจากข้อจำกัดทางความคิดใด ๆ ทั้งสิ้น จากความประทับใจในประเด็นนี้ทำให้เกิดคำถามขึ้นว่า ถ้าสถาปัตยกรรมเกิดขึ้นมาจากกระบวนการคิด จินตนาการ และการสร้างสรรค์ของเด็กจะเป็นเช่นไร เพราะในการออกแบบที่ว่างสำหรับเด็กเรามักมุ่งหวังจะออกแบบให้เด็กเป็นอย่างที่ต้องการ โดยมิได้หันกลับไปถามเด็กเลยว่า ที่ว่างในแบบที่เด็กต้องการนั้นเป็นเช่นไร การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเอกลักษณ์ในการสร้างสรรค์ที่ว่างของเด็ก และนำเนื้อหาดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในงานออกแบบสถาปัตยกรรม โดยได้เริ่มศึกษาลักษณะการสร้างสรรคที่ว่างของเด็กในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งทางรูปธรรมและนามธรรม รวมไปถึงเก็บข้อมูลกรณีศึกษาภาคสนาม การสร้างที่ว่างของเด็กที่สามารถพบเห็นได้โดยทั่วไป ซึ่งจากการศึกษาสามารถสรุปเอกลักษณ์ในการสร้างสรรค์ที่ว่างของเด็กได้ดังนี้

1. ความต้องการสร้างโลกส่วนตัว 2. การใช้ขนาดที่พอเหมาะกับสัดส่วนตัวเอง 3. การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างเดิม 4. การใช้วัสดุที่มีความยืดหยุ่น 5. การซ่อนที่ว่างเข้าไปอยู่ภายในอาคารเดิม 6. การใช้พื้นที่ในส่วนที่ไม่ใช่พื้นที่หลัก

จากการศึกษา จึงได้นิยามกรอบของเอกลักษณ์การสร้างสรรคที่ว่างของเด็กไว้ว่า การสร้างโลกส่วนตัวด้วยสิ่งปกคลุมที่สามารถยืดหยุ่นได้และมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม กระบวนการสร้างโปรแกรมออกแบบจึงได้กำหนดด้วยแนวความคิดในการสร้างที่ว่างของเด็ก คือ พื้นที่ที่ต้องการสร้างความเป็นส่วนตัวในลักษณะที่ว่างที่สามารถสอดแทรกเข้าไปอยู่ในอาคารเดิมได้ และสามารถสร้างที่ว่างขึ้นมาได้โดยง่ายในลักษณะชั่วคราวไม่คงทนถาวร ซึ่งสรุปออกมาเป็น สถานที่พักคอยชั่วคราวภายในสถานีรถไฟฟ้าหัวลำโพง จากนั้นจึงใช้กรอบแนวความคิดของเรื่องนี้ในการวิเคราะห์เนื้อหาของความต้องการสร้างพื้นที่ส่วนตัว เพื่อกิจกรรมของการพักคอยภายในสถานีรถไฟฟ้าหัวลำโพง และพัฒนาคุณลักษณะการสร้างสรรคที่ว่างของเด็กมาสู่วิธีการสร้างที่ว่างเพื่อเป็นพื้นที่พักคอยของกลุ่มคนที่ต้องการความเป็นส่วนตัวจากการรอรถไฟและตอบสนองกับกิจกรรมการพักคอยที่มีอยู่เดิม

ดังนั้นโครงการสถานที่พักคอยชั่วคราวภายในสถานีรถไฟฟ้าหัวลำโพง จึงเป็นการสร้างสถาปัตยกรรมที่มีความสัมพันธ์กับผู้ใช้ โดยที่ผู้ใช้สามารถเข้าไปกระทำการสร้างสรรค์ ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพื้นที่ว่างเหล่านั้นได้ตามต้องการ ซึ่งเอื้อต่อความต้องการสร้างโลกส่วนตัวที่อุดมไปด้วยเนื้อหาของรูปแบบการสร้างสรรคที่ว่างแห่งสถาปัตยกรรมโลกของเด็กได้อย่างสมบูรณ์

ภาควิชาสถาปัตยกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

48054204 : MAJOR : ARCHITECTURE

KEY WORD : CHILDREN'S SPACE CREATIVITY.

BANDITTAT THOSYANCHAI : SPACE OF KID' S IMAGINATION : A CREATIVE
ARCHITECTURE FOR CHILDREN. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. VIRA INPUNTUNG. 125
pp.

This study was inspired by the researcher's visual experiences of the children's space creativity. Which were naturally originated by pure imaginations without any restriction of the ideas. Consequently, the researcher came up with this question: What's it like if the architecture was build from the children's imagination and creative process. Since, in the design of space for children, the conductor usually conduct it on their own way without asking back what the children really need.

The purpose of this study was to study the characteristic of children's space creativity and how the architecture design applied. This study was initially studied about the various aspects of children's space creativity (both in concrete and abstract). Including the collection of data from the field to see how the children's space creativity works in general, which can be concluded as following :

1. The need for personal space construction.
2. Using the space that suit with the human scale.
3. The use of the previous structure.
4. The use of flexible material.
5. The overlapping of the space into the existing building.
6. The use of space which is not the main function.

From the study, researcher defined children's space creativity as the construction of personal space with shelter which is flexible and relate to the environment. Thus, the construction design process was framed with the idea of children's space creativity that is the personal space required the privacy as it can be inserted in the existing building. Also, it can easily construct the temporally space. Which is the waiting area of train station (Hua lam phoung)? Then, using the children's creativity idea investigates the need analysis of personal space's construction as meanwhile activity in the train station. Moreover, this can lead to construct the space particularly for the people who need the privacy and serve with the usual activity.

Indeed, this project "waiting area of the train station" is the architecture that relevant to the users. Furthermore, the users can take part in creativity, improvement and, adaptation the space as they like. This also facilitates the requirement of the personal space's construction plentiful with the complete form of space's children creativity.

Department of Architecture Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2006
Student's signature
Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ วีระ อินพันทัง อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะ และคำแนะนำในมุมมองต่าง ๆ อันเกิดประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ต้นข้าว ปาณินท์ อาจารย์ ดร.อภิรดี เกษมสุข ศาสตราจารย์เกียรติคุณอรศิริ ปาณินท์ อาจารย์ชรัวฐ ทิพย์พิมานชัย ที่ได้สละเวลามาร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ วิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ โรงเรียนอนุบาล กไ่ก่ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านสถานที่ และนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเพื่อการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ รุ่น 6 ทุกคน สำหรับคำแนะนำ คำปรึกษาและกำลังใจที่ดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ นายประมุข กอปรศิริพัฒน์ และ นางสมใจ กอปรศิริพัฒน์ บุพการีที่เป็นกำลังใจให้คำปรึกษาชี้แนะ ให้การสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์